

Tisková zpráva

Důvěra vrcholným politikům – leden 2019

- ⊙ Mezi zkoumanými vrcholnými představiteli státu zařazenými do výzkumu nejvyšší podíly důvěry byly zaznamenány u prezidenta republiky Miloše Zemana (48 %) a u předsedy Ústavního soudu Pavla Rychetského (46 %).
- ⊙ Důvěra nad nedůvěrou mezi zkoumanými představiteli v současnosti významně převažuje u Pavla Rychetského a Jaroslava Kubery, mírně pak i u Aleny Schillerové či Miloše Zemana.
- ⊙ S výjimkou Jany Maláčové a Radka Vondráčka, u nichž podíl nedůvěry převýšil podíl důvěřujících jen statisticky nevýznamně, u všech ostatních zkoumaných představitelů více či méně významně nedůvěra převažuje nad důvěrou.
- ⊙ Nejvyšší podíl nedůvěry mezi zkoumanými politiky šetření zaznamenalo u předsedy poslaneckého klubu TOP 09 Miroslava Kalouska.

Zpracoval:

Jan Červenka

Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tel.: 210 310 586, e-mail: jan.cervenka@soc.cas.cz

CVVM Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i., v lednovém šetření zjišťovalo, zda dotázaní důvěřují vybraným vrcholným politikům (viz tabulky 1 a 2).¹ Předložený seznam tentokrát obsahoval jména třiceti **čelných** ústavních **činitelů**. Do výzkumu byli zařazeni prezident, předseda Senátu, předseda Poslanecké sněmovny, členové vlády, předsedové poslaneckých klubů parlamentních politických stran, ombudsmanka, guvernér ČNB a předseda Ústavního soudu.

Mezi nejvyššími ústavními představiteli státu je jako nejdůvěryhodnější hodnocen prezident Miloš Zeman, jemuž důvěřuje 48 % českých občanů, zatímco 46 % nikoli. Jen nepatrně nižší podíl důvěry má předseda Ústavního soudu Pavel Rychetský, jemuž důvěřuje 46 % českých občanů, zatímco jen 27 % občanů mu nedůvěřuje, což z něj dělá činitele s nejvyšším pozitivním rozdílem mezi důvěrou a nedůvěrou. Jako třetí z hlediska podílu důvěřujících skončil předseda vlády Andrej Babiš, jemuž důvěřuje 39 % dotázaných a 56 % mu naopak nedůvěřuje. Za ním s nepatrným odstupem z hlediska podílu důvěry, ale i nižším podílem nedůvěry následuje nový předseda Senátu Jaroslav Kubera s 38 % důvěřujících a 27 % nedůvěřujících, který je tak druhým a zároveň posledním ze zkoumaných činitelů s významnou převahou vyjadřované důvěry nad nedůvěrou. Mírný, statisticky pouze nevýznamný převis důvěry byl kromě toho zaznamenán ještě u ministryně financí Aleny Schillerové a již zmiňovaného prezidenta Miloše Zemana, nevýznamný převis nedůvěry nad důvěrou se objevil u ministryně práce a sociálních věcí Jany Maláčové a u předsedy Poslanecké sněmovny Radka Vondráčka. U všech ostatních zkoumaných činitelů již nedůvěra statisticky významně převažuje nad podílem důvěřujících.

Na pátém místě z hlediska podílu důvěry s odstupem následuje 1. místopředseda vlády a ministr vnitra Jan Hamáček (32 % „spíše důvěřuje“, 42 % „spíše nedůvěřuje“), po němž se v těsném sledu zařadili guvernér České národní banky Jiří Rusnok (31 %, 38 %), ministryně financí Alena Schillerová (30 %, 27 %), předseda poslaneckého klubu hnutí ANO Jaroslav Faltýnek (28 %, 44 %), ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová (26 %, 28 %), předseda Poslanecké sněmovny Radek Vondráček (25 %, 28 %), veřejná ochránkyně práv Anna Šabatová (24 %, 36 %), ministr dopravy Dan Ťok (23 %, 55 %) a ministr zdravotnictví Adam Vojtěch (21 %, 29 %). S podílem důvěry pod hladinou jedné pětiny, ale stále ještě s více než jednou desetinou důvěřujících v pořadí dále figurují místopředseda vlády a ministr životního prostředí Richard Brabec (19 %, 34 %), předseda poslaneckého klubu SPD Radim Fiala (17 %, 43 %), ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová (16 %, 27 %) předseda poslaneckého klubu KSČM Pavel Kováčik (15 %, 31 %), předseda poslaneckého klubu KDU-ČSL Jan Bartošek (15 %, 35 %), ministr zemědělství Miroslav Toman (14 %, 28 %), předseda poslaneckého klubu STAN Jan Farský (14 %, 34 %), ministr školství, mládeže a tělovýchovy Robert Plaga (13 %, 21 %), předseda poslaneckého klubu Pirátů Jakub Michálek (13 %, 24

¹ Otázka: „Přečtu Vám jména některých politiků. U každého mi, prosím, řekněte, zda mu důvěřujete nebo nedůvěřujete, či neumíte posoudit. Případně zda tohoto politika neznáte.“

%), předseda poslaneckého klubu ODS Zbyněk Stanjura (13 %, 38 %), ministr obrany Lubomír Metnar (12 %, 21 %), ministr zahraničních věcí Tomáš Petříček (12 %, 27 %), předseda poslaneckého klubu TOP 09 Miroslav Kalousek (12 %, 79 %) a předseda poslaneckého klubu ČSSD Jan Chvojka (11 %, 29 %). Na konci žebříčku s pouze minimálními podíly důvěry do úrovně jedné desetiny, ale i s poměrně nízkými podíly nedůvěry figurují obecně málo známí členové vlády, konkrétně ministryně průmyslu a obchodu Marta Nováková (10 %, 16 %), ministr spravedlnosti a předseda Legislativní rady vlády Jan Kněžínek (7 %, 19 %) a ministr kultury Antonín Staněk (7 %, 21 %), jež podle vlastního vyjádření přibližně tři pětiny či o málo více dotázaných nezná.

Tabulka 1: Vyjádření důvěry či nedůvěry politikům – srovnání (v %)

	Důvěra +/- proti poslednímu šetření*	Nedůvěra +/- proti poslednímu šetření	Nezná	Neví	Index 01/19 ** Důvěra/nedůvěra
Zeman	48	46	2	4	+2
Rychetský	46	27 (-4)	16	11	+19
Babiš	39	56	1	4	-17
Kubera	38	27	24	11	+11
Hamáček	32 (+5)	42 (-7)	15	11	-10
Rusnok	31	38	18	13	-7
Schillerová	30 (+7)	27	33	10	+3
Faltýnek	28	44 (-4)	17	11	-16
Maláčová	26 (+8)	28 (+4)	34	12	-2
Vondráček	25 (+6)	28	35	12	-3
Šabatová	24	36	27	13	-12
Řok	23 (-5)	55 (+13)	11	11	-32
Vojtěch	21	29	38	12	-8
Brabec	19	34 (+4)	33	14	-15
Fiala R.	17 (+4)	43	27	13	-26
Dostálová	16 (+4)	27	42	15	-11
Kováčik	15	31	42	12	-16
Bartošek	15	35 (+4)	38	12	-20
Toman	14	28	44	14	-14
Farský	14	34	40	12	-20
Plaga	13	21	54	12	-8
Michálek	13	24 (+4)	51	12	-11
Stanjura	13	38	36	13	-25
Metnar	12	21	54	13	-9
Petříček	12	27	49	12	-15
Kalousek	12	79	4	5	-67
Chvojka	11	29 (+4)	47	13	-18
Nováková	10	16	64	10	-6
Kněžínek	7	19	62	12	-12
Staněk	7	21	59	13	-14

*Uvádíme pouze statisticky významné rozdíly ve srovnání s posledním šetřením důvěry u příslušného politika, tj. více než +/- 3 %.

** Rozdíl kladných a záporných odpovědí v aktuálním šetření.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 5. – 17. 1. 2019, 1087 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Pokud jde o úroveň nedůvěry, mezi zkoumanými představiteli se jednoznačně nejvyšší podíl nedůvěřujících na úrovni necelých čtyř pětín objevil v případě současného předsedy poslaneckého klubu TOP 09 Miroslava Kalouska (79 %).

Na druhém místě s velkým odstupem za ním a s podílem nedůvěry převyšujícím polovinu skončil současný premiér Andrej Babiš (56 %), k němuž se na třetím místě s podobným podílem nedůvěřujících připojil ministr dopravy Dan Ťok (55 %). O něco méně než polovina, ale více než dvě pětiny českých občanů vyjadřuje nedůvěru k Miloši Zemanovi (46 %), Jaroslavu Faltýnkovi (44 %), Radimu Fialovi (43 %) a Janu Hamáčkovi (42 %).

V porovnání s posledním šetřením, jímž u většiny zkoumaných jmen bylo září 2018, ale v případě jednotlivců zastávajících nejvyšší stranické funkce a rovněž prezidenta jde o prosinec 2018, došlo k nárůstu důvěry při souběžném poklesu nedůvěry v případě J. Hamáčka. Důvěra vzrostla též v případě A. Schillerové, R. Vondráčka, R. Fialy a K. Dostálové. U J. Maláčové rovněž došlo k nárůstu podílu důvěřujících, ovšem stalo se tak při souběžném nárůstu podílu nedůvěřujících. Nedůvěra pak mírně poklesla v případě P. Rychetského a J. Faltýnka. Naopak pokles důvěry s výrazným nárůstem nedůvěry byl zaznamenán v případě D. Ťoka, nedůvěra mírně stoupla též u R. Brabce, J. Bartoška, J. Michálka a J. Chvojky.

Tabulka 2a: Důvěra vrcholným politikům (v %)

	2015				2016				2017				2018				2019			
	01	04	05	09	10	01	03	06	09	10	02	04	09	01	02	05	09	11	12	01
Zeman	40	x	41	x	46	56	x	54	x	51	x	53	x	x	49	x	45	x	50	48
Rychetský	48	x	45	x	44	43	x	38	x	36	x	39	x	x	50	x	45	x	x	46
Babiš	59	54	55	53	50	51	47	42	46	49	46	43	37	37	42	35	40	40	38	39
Kubera	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	38
Hamáček	17	16	18	19	18	18	18	17	21	16	18	18	19	x	x	24	25	22	27	32
Rusnok	x	x	x	x	x	x	x	x	x	26	x	30	x	x	33	x	28	x	x	31
Schillerová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	18	x	23	x	x	30
Faltýnek	x	15	x	18	x	x	17	x	17	16	21	17	22	23	25	25	25	23	26	28
Maláčová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	18	x	x	26
Vondráček	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	17	x	19	x	x	25
Šabatová	25	x	23	x	22	19	x	22	x	19	x	20	x	x	23	x	23	x	x	24
Ťok	15	x	20	x	19	21	x	20	x	21	x	23	x	x	29	x	28	x	x	23
Vojtěch	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	11	x	21	x	x	21
Brabec	9	x	11	x	12	11	x	10	x	11	x	12	x	x	18	x	17	x	x	19
Fiala R.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	9	17	13	17	13	13	17
Dostálová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	9	x	12	x	x	16
Kováčik	x	10	x	14	x	x	13	x	12	9	x	11	x	x	14	x	13	x	x	15
Bartošek	x	8	x	8	x	x	7	x	7	x	8	x	6	x	10	x	13	x	x	15
Toman	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	12	x	x	14
Farský	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	12	x	14	x	x	14
Plaga	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	4	x	11	x	x	13
Michálek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	13	x	13	x	x	13
Stanjura	x	11	x	11	x	x	8	x	10	8	x	10	x	x	12	x	14	x	x	13
Metnar	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	4	x	11	x	x	12
Petříček	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	12
Kalousek	x	13	x	11	x	13	15	13	11	x	13	x	10	x	10	x	11	x	x	12
Chvojka	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	6	x	x	8	x	11	x	x	11
Nováková	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	9	x	x	10
Kněžínek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	6	x	x	7
Staněk	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	5	x	x	7

Poznámka: Řazení politiků je sestupné podle procent vyjádřené důvěry v posledním sledování, tj. v lednu 2019. Dopočet do 100 % představují odpovědi „nedůvěřuje“, „neví“ nebo „nezná“. Změny do +/- 3 % nejsou statisticky průkazné.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Tabulka 2b: Nedůvěra vrcholným politikům (v %)

	2015					2016					2017				2018				2019	
	01	04	05	09	10	01	03	06	09	10	02	04	09	01	02	05	09	11	12	01
Kalousek	x	83	x	84	x	81	79	79	81	x	79	x	81	x	82	x	78	x	x	79
Babiš	33	39	40	40	45	42	46	51	46	43	48	49	56	56	50	58	53	55	55	56
Řok	15	x	26	x	29	30	x	36	x	37	x	37	x	x	35	x	42	x	x	55
Zeman	53	x	53	x	47	39	x	39	x	40	x	41	x	x	44	x	48	x	43	46
Faltýnek	x	29	x	29	x	x	28	x	31	26	33	35	44	49	44	49	46	53	48	44
Fiala R.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	35	36	37	44	44	46	43
Hamáček	18	23	22	23	27	24	26	28	22	25	30	31	32	x	x	47	44	51	49	42
Stanjura	x	35	x	33	x	x	35	x	36	33	x	34	x	x	37	x	39	x	x	38
Rusnok	x	x	x	x	x	x	x	x	x	38	x	37	x	x	33	x	39	x	x	38
Šabatová	25	x	27	x	30	34	x	33	x	35	x	38	x	x	34	x	36	x	x	36
Bartošek	x	18	x	20	x	x	18	x	20	x	19	x	26	x	27	x	31	x	x	35
Farský	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	27	x	31	x	x	34
Brabec	20	x	26	x	26	27	x	26	x	25	x	26	x	x	26	x	30	x	x	34
Kováčik	x	28	x	26	x	x	29	x	29	27	x	29	x	x	32	x	31	x	x	31
Vojtěch	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	18	x	26	x	x	29
Chvojka	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	22	x	x	20	x	25	x	x	29
Maláčová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	24	x	x	28
Vondráček	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	23	x	31	x	x	28
Toman	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	25	x	x	28
Rychetský	27	x	28	x	28	27	x	30	x	26	x	29	x	x	23	x	31	x	x	27
Kubera	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	27
Schillerová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	21	x	28	x	x	27
Dostálová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	17	x	25	x	x	27
Petříček	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	27
Michálek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	18	x	20	x	x	24
Plaga	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	13	x	19	x	x	21
Metnar	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	13	x	19	x	x	21
Staněk	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	20	x	x	21
Kněžínek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	18	x	x	19
Nováková	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	17	x	x	16

Poznámka: Řazení politiků je sestupné podle procent vyjádřené nedůvěry v posledním sledování, tj. v lednu 2019. Dopočet do 100 % představují odpovědi „důvěřuje“, „neví“ nebo „nezná“. Změny do +/- 3 % nejsou statisticky průkazné.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Technické parametry výzkumu

Výzkum:	<i>Naše společnost, v19-01</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>5. - 17. 1. 2019</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1087</i>
Počet tazatelů:	<i>233</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem - kombinace dotazování CAPI a PAPI</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Kód tiskové zprávy:	<i>pi190213</i>
Otázky:	<i>PI.2</i>
Zveřejněno dne:	<i>13. února 2019</i>
Zpracoval:	<i>Jan Červenka</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý. |